

دستورالعمل های هواپیمایی کشوری
Civil Aviation Directives (CAD)

شیوه نامه ۹۰۶۰
CAD 9060

Remotely Piloted Aircraft Regulation

مقررات وسایل پرنده هدایت پذیر از دور (پهپادها)

اصلاحیه‌ها

اصلاحیه‌های این سند، بر روی سایت سازمان منتشر می‌شوند. دارندگان این سند موظف هستند، اصلاحیه‌ها را در این سند اعمال نموده و سوابق آن را در جدول زیر ثبت نمایند.

سوابق اصلاحیه‌ها

موضوع ویرایش / اصلاحات	تاریخ ویرایش/اصلاحیه	شماره صدور/ویرایش
صدور اولیه مقررات پهپادها با شماره شیوه نامه ۹۰۰۲	اسفند ۹۷	ویرایش ۰۱
افزودن مقررات و الزامات شرکت‌های خدماتی پهپادها، تغییر شماره شیوه نامه از ۹۰۰۲ به ۹۰۶۰ و اعمال آخرین مصوبات شورای امنیت کشور (شاک)	خرداد ۱۴۰۰	ویرایش ۰۱- شماره سند جدید
اصلاح نگارشی و افزودن ضmannم مربوط به الزامات نظامنامه‌ها	آبان ۱۴۰۰	بازنگری ۰۱

فهرست مندرجات

۱- کلیات و اسناد بالادستی.....	۱
۱-۱- هدف.....	۱
۲-۱- حدود.....	۲
۳-۱- مسئولیت اجرا.....	۲
۴-۱- انتشار، کنترل و توزیع سند.....	۲
۵-۱- اختصارات:.....	۲
۶-۱- تعاریف.....	۳
۷-۱- موارد قانونی مرتبط.....	۶
۲- رده بندی پهپادها.....	۷
۲-۱-۲ کلیات رده بندی.....	۷
۲-۲- مشخصات و الزامات رده ها.....	۸
۳- الزامات و مسئولیت ها.....	۱۵
۳-۱- الزامات کلی.....	۱۵
۳-۲-۱ الزامات و مسئولیت های مالک و کاربر.....	۱۵
۳-۳-۱ تراشه الکترونیکی و سامانه محدودسازی جغرافیایی.....	۱۷
۳-۴- الزامات عملیات پرواز پهپادها.....	۱۷
۴- خدمات.....	۱۹
۴-۱-۱ خدمات عملیاتی OA-UAS.....	۱۹
۴-۲- خدمات غیر عملیاتی NOA-UAS.....	۲۷
۴-۳-۱ خدمات آموزشی TA-UAS.....	۳۱
۴-۴- احداث منطقه پروازی.....	۳۸
۵- ضمائم، فرم ها و چک لیست ها.....	۴۲
- تعیین فرایند استارت.....	۴۳
- تعیین فرایند بلند شدن.....	۴۳
- تعیین فرایندهای اجرایی در حین پرواز.....	۴۳

- ۴۳..... تعیین فرایند نشستن -
- ۴۳..... تعیین فرایند خاموش کردن -
- ۴۳..... تعیین اقدامات بعد از پرواز -
- ۴۸..... شکل ۱-۱- نمونه تابلو منطقه پهپاد ممنوع
- ۴۹..... شکل ۲-۲- نمونه گواهینامه مهارت پرواز پهپاد
- ۵۰..... پیوست ۱-
- ۵۲..... پیوست ۲ -
- ۵۶..... پیوست ۳

۱- کلیات و اسناد بالادستی

امروزه استفاده از پرنده‌های هدایت پذیر از دور (پهپادها) و ملاحظات نظارتی مربوطه، یک موضوع رو به توسعه برای عموم مردم و ارائه دهندگان برخی خدمات و مراجع نظارتی و حاکمیتی در کشور هستند.

از آنجا که موضوع پهپادها دارای جنبه‌های مختلف ایمنی عمومی، ایمنی هوانوردی، حریم خصوصی، امنیت، بازرگانی و غیره است، تعیین الزامات حاکم بر پهپاد به صورت مجزا و جداگانه توسط هر یک از مراجع متولی موضوعات، باعث سردرگمی ذینفعان خواهد شد. بنابراین با توجه به ماهیت این وسایل و آثار مهمی که می‌توانند بر هوانوردی کشور بگذارند، سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان مرجعی که الزامات را به صورت یکپارچه منتشر و در دسترس عموم قرار می‌دهد، انتخاب شده است. بدیهی است که بخش قابل توجهی از این الزامات توسط مراجعی به غیر از سازمان هواپیمایی کشوری تعیین شده و جهت اطلاع‌رسانی به عموم در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار گرفته است.

مطابق با قانون اصلاح ماده ۵ قانون هواپیمایی کشوری (مصوب تیر ماه ۱۳۲۸) و آیین نامه مدیریت و ساماندهی وسایل پرنده فوق سبک غیرنظامی مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۲۴ هیأت محترم وزیران و دستورالعمل شماره ۵۲ و ۱۹۰۴۶ مورخه ۱۳۹۹/۰۴/۲۵ شورای امنیت کشور (ساماندهی چگونگی بکارگیری پهپادها با کاربرد غیرنظامی)، این سند به عنوان شیوه‌نامه اجرایی آیین نامه مذکور و به منظور نظارت بر فعالیت کلیه بهره برداران، کاربران و مالکین پهپاد و عملیات پرواز این نوع از وسایل پرنده در حوزه غیرنظامی تدوین گردیده است.

۱-۱-۱- هدف

۱-۱-۱-۱- هدف از تدوین این سند، ایجاد یکپارچگی جهت پذیرش پهپاد و عملیات پرواز ایمن این نوع از وسایل پرنده در کشور می‌باشد.

۱-۱-۱-۲- تدوین این شیوه نامه بدان علت است تا کاربران، مالکین و بهره‌برداران بتوانند به آسودگی و با رعایت مقررات و به شکل مسئولانه به استفاده از پهپاد بپردازند، از حقوق و تکالیف خود در زمینه مسائل مختلف مرتبط با پهپاد آگاه شوند و یا به اسناد مربوطه در این زمینه راهنمایی گردند. همچنین روش‌های اجرایی و سایر شیوه‌نامه‌های ضروری ذیربط، برای اجرای الزامات به ایشان معرفی شوند.

۱-۱-۳- سایر اهداف این دستورالعمل عبارتند از:

۱-۱-۴- نظارت بر فعالیت پروازی پهپادها با کاربرد غیرنظامی.

۱-۱-۵- توسعه زیرساخت‌های مناسب جهت استفاده از مزایای بکارگیری پهپادهای غیرنظامی.

۱-۱-۶- ارتقاء ایمنی پروازها در فضای کشور

۱-۱-۷- ساماندهی عملیات پرواز پهپادهای غیرنظامی به منظور کاهش نرخ سوانح و حوادث هوایی و مخاطرات امنیتی.

۱-۱-۸- ایجاد بانک اطلاعاتی پهپادهای غیرنظامی در کشور.

۲-۱- حدود

دامنه کاربرد این شیوه‌نامه در خصوص فعالیت پهپادهای غیر نظامی در رده‌های پنجگانه مشخص شده در همین سند است. استفاده از پهپادهای خارج از رده‌های مشخص شده در این سند و یا بکارگیری پهپادها برای عملیاتی که خارج از حدود تعیین شده در این سند آمده است، منوط به ارائه درخواست به سازمان و دریافت مجوزهای خاص می‌باشد.

۳-۱- مسئولیت اجرا

مسئولیت اجرای این دستورالعمل، حسب مورد بر عهده کاربران پهپادها، مالکین و بهره برداران و همچنین بخش‌های نظارتی می‌باشد.

۴-۱- انتشار، کنترل و توزیع سند

کنترل، انتشار و توزیع این شیوه‌نامه برعهده سازمان هواپیمایی کشوری بوده و از طریق "سامانه قوانین و مقررات" موجود در پورتال سازمان www.cao.ir در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

۵-۱- اختصارات:

پهپاد: پرنده هدایت پذیر از دور

شاک: شورای امنیت کشور

ستاد کل: ستاد کل نیروهای مسلح

و اجا: وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران

ودجا: وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

آجا: ارتش جمهوری اسلامی ایران

سپاه: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران

ناجا: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

CAD: Civil Aviation Directive

VGA: Video Graphics Array

OM: operation manual

TM: Training Manual
OP: Operational Procedure
MTOM: Maximum Take Off Mass
CFI: Chief Flight Instructor
CGI: Chief Ground Instructor
HT: Head of Training
LOP: Local Operation Procedures
OA: Operational Approval
ERP: Emergence Response Plane
TA: Training Approval
NOA: Non-Operation Approval
UAS: Unmanned Aircraft System
VTOL: Vertical Takeoff and Landing

۶-۱- تعاریف

در این شیوه‌نامه، واژه‌های زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می‌روند:

سازمان: سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران

سامانه: سامانه جامع مدیریت و ساماندهی پهپادها که از طریق درگاه الکترونیکی uas.cao.ir در دسترس عموم قرار دارد.
پهپاد: وسیله پرنده که از راه دور هدایت می‌گردد.

کاربر: فرد ذیصلاحی است که دوره‌های آموزشی مربوطه را در شرکتهای داری مجوز از سازمان گذرانده و گواهینامه کاربر پهپاد گواهینامه کاربر پهپاد را دریافت نموده است.

گواهینامه کاربر پهپاد: گواهینامه‌ای است که پس از بررسی و احراز صلاحیت کاربر برای انجام پرواز هر رده از پهپاد، توسط سازمان صادر می‌گردد.

ارتفاع پروازی: ارتفاع پرواز پهپاد از سطح زمین در محل پرواز که بر حسب متر محاسبه می‌شود.

مناطق تفریحی و سرگرمی: مناطقی تائید شده با شعاع عمل (حداکثر فاصله (متر) بین پهپاد و کاربر در حین پرواز) و ارتفاع پروازی مشخص و محدود، برای فعالیت پروازی پهپادها که مشخصات آن توسط سازمان جهت اطلاع عموم انتشار می‌یابد.

محل پرواز پرنده‌های اسباب بازی: محلی‌هایی با ابعاد معین در پارک‌ها و اماکن تفریحی هستند که توسط شهرداری‌ها با هماهنگی سازمان هواپیمایی کشوری و شورای تامین استان‌ها (قرارگاه ثارالله علیه السلام در استان تهران) تعیین می‌گردند و استفاده از آنها برای عموم آزاد می‌باشد. در خارج از شهرها نیز در مناطق غیر مسکونی و فاقد اماکن دارای طبقه بندی برای عموم مجاز خواهد بود.

مالک: شخصی حقیقی یا حقوقی است که بر اساس قوانین و مقررات جاری کشور، مالکیت پهپاد را در اختیار دارد. افراد به صورت حقیقی و حقوقی می توانند مالک ریز پرنده باشند. اما بهره برداری از آن در امور خدماتی صرفاً در چارچوب شرکت یا موسسه خواهد بود.

بهره بردار: شخصیت حقوقی که با استفاده از پهپاد به ارائه خدمات می پردازد.

کالای خطرناک: اشیا و یا عناصری که توانایی ایجاد خطر برای سلامتی، ایمنی، اموال و محیط اطراف را دارند و در لیست کالاهای خطرناک سازمان جهانی هواپیمایی کشوری (ایکائو) منتشر شده اند و یا در یکی از کلاس های ۹ گانه زیر دسته بندی شده باشند.

کلاس ۱- مواد منفجره (Explosives)

کلاس ۲- گازها (Gases)

کلاس ۳- مایعات قابل اشتعال (Flammable Liquids)

کلاس ۴- جامدات قابل اشتعال (Flammable Solid)

کلاس ۵- مواد اکسید کننده و پراکسیدهای آلی (Organic Peroxides & Oxidizing Substances)

کلاس ۶- مواد سمی و عفونی (Infectious Substances & Toxic)

کلاس ۷- مواد رادیو اکتیو (Radioactive Material)

کلاس ۸- مواد خورنده (Corrosives)

کلاس ۹- کالاهای خطرناک متفرقه (Miscellaneous Dangerous Goods)

مجوز بهره برداری: مجوزی است که برای ارائه خدمات با استفاده از پهپاد از سوی سازمان، برای شرکت بهره بردار صادر می شود.

مجوز خاص: مجوزی است که برای استفاده از پهپادهای خارج از رده ها یا محدوده مشخص شده در این سند توسط سازمان و با هماهنگی سایر مراجع ذیصلاح صادر می شود و الزامات و جزئیات آن، با توجه به ویژگی های اختصاصی پهپاد و نوع عملیات آن به صورت اختصاصی برای هر مجوز تعیین می شود.

کمیته سیاستگذاری: کمیته ای است که با ریاست سازمان هواپیمایی کشوری و عضویت نمایندگان وزارت کشور (دبیرخانه شاک) ستاد کل، واجا، ودجا، سپاه، ناجا و قرارگاه پدافند هوایی کشور تشکیل و نسبت به سیاستگذاری خدمات غیر نظامی پهپاد در سطح کشور تصمیم گیری می نماید.

مرکز آموزش: مراکزی هستند که با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، دوره های آموزشی عمومی و تخصصی که به تائید سازمان رسیده را برای متقاضیان استفاده از پرنده های کوچک هدایت پذیر، برگزار می نمایند.

مناطق پرواز پرنده های کوچک هدایت پذیر: مناطقی با ابعاد معین (حداکثر ارتفاع مجاز ۵۰ و حداکثر شعاع ۱۰۰ متر) در خارج از مناطق شهری هستند که توسط شرکت متقاضی آموزش و یا سایر ارگانها معرفی و با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، فعالیت پروازی آموزشی و تفریحی به صورت کنترل شده در آنها صورت می پذیرد.

اماکن و تاسیسات دارای طبقه بندی و حریم هوایی آنها(مراکز ممنوعه): اماکن و تاسیساتی(نظامی و غیر نظامی) هستند که وسایل پرنده کوچک هدایت پذیر تحت هیچ شرایطی بدون اخذ مجوز از مراجع ذی صلاح، مجاز به ورود به فضای آنها نخواهند بود و در صورت ورود غیر مجاز، کاربران آنها تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت. در این به اینگونه اماکن مراکز ممنوعه اطلاق می شود.

طرح پرواز: فرمتی است که اطلاعات یک پرواز و یا بخشی از پرواز پهپاد در آن درج و توسط شرکت مربوطه به واحد مراقبت پرواز ارائه می گردد. واحدهای مراقبت پرواز پس از دریافت طرح های پروازی می بایست اطلاعات آن را به شبکه یکپارچه پدافند هوایی استان مربوطه و در استان تهران به قرارگاه ثارالله علیه السلام نیز ارسال نمایند.

حد نصاب تعیین شده: تعداد شرکت های مورد نیاز برای واردات، تولید، عرضه و ارائه خدمات غیر نظامی در سطح کشور، که توسط کمیته سیاستگذاری پرنده های کوچک هدایت پذیر خدماتی غیر نظامی تعیین می گردند.

شماره شناسایی: شماره ای می باشد که مالک پهپاد می بایستی با مراجعه به سایت uas.cao.ir و ثبت پهپاد خود و طی نمودن مراحل مربوطه از سازمان دریافت نماید و تمامی پرنده های کوچک هدایت پذیر (بجز رده A1C0) می بایستی دارای شماره شناسایی باشند و پهپادی که شماره شناسایی از سازمان دریافت ننموده باشد نمی تواند هیچگونه فعالیتی را انجام دهد.

مراکز مجاز: مراکز مجاز ارائه دهنده خدمات غیر عملیاتی پهپاد و تجهیزات مرتبط و وسیله های جانبی مرتبط که از مراجع ذی صلاح مجوزهای لازم را اخذ نموده باشند. فرآیندهای لازم متعاقباً اعلام خواهد گردید.

تراشه الکترونیکی: تراشه ایی است که واجا و ودجا با تشکیل کمیته فنی نسبت به طراحی و تولید آن و همچنین سامانه دریافت داده های آن اقدام نموده و همکاری لازم را با شرکتهای تولید کننده خواهند داشت.

مراکز خدمات عملیاتی OA-UAS: مراکزی هستند که با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، اقدام به ارائه خدمات از طریق عملیات و پرواز پهپاد می نمایند.

مراکز خدمات غیر عملیاتی NOA-UAS: مراکزی هستند که با مجوز و نظارت سازمان هواپیمایی کشوری، اقدام به ارائه خدمات پهپادی غیر عملیاتی و غیر پروازی از قبیل؛ خرید و فروش و نقل و انتقال، تعمیرات و بازسازی، طراحی و ساخت / مونتاژ و تولید (کل سامانه یا زیرسیستم ها) می نمایند.

صلح نامه: در اصطلاح حقوقی به معنی تراضی بر امری خواه تملیک عین باشد یا منفعت، یا حق و یا غیر از آن میباشد مطابق با ماده ۷۵۸ قانون مدنی صلح در مقام معاملات هر چند نتیجه معامله را که به جای آن واقع شده است میدهد لیکن شرایط و احکام خاصه آم معامله را ندارد.

تعهدنامه: یک سند رسمی است که در دفتر اسناد رسمی تنظیم می شود و ضمن آن شخص به انجام عمل یا عدم انجام عمل نسبت به طرف مقابل متعهد و ملزم می شود.

۷-۱- موارد قانونی مرتبط

۱-۷-۱- ضوابط تولید و واردات پرنده های کوچک هدایت پذیر اسباب بازی و ورزشی مشابه ضوابط مربوط به تولید و واردات اسباب بازی و ورزشی می باشد.

۲-۷-۱- واردات هرگونه پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی ممنوع است و در موارد خاص با رعایت استانداردهای سازمان انجام خواهد شد.

۳-۷-۱- عرضه پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی صرفاً از طریق شرکت ها و موسسات تولید کننده دارای مجوز و یا نمایندگی مجاز آنها امکان پذیر می باشد.

۴-۷-۱- ساخت و تولید انواع پرنده کوچک هدایت پذیر تفریحی، ورزشی و خدماتی غیر نظامی صرفاً توسط شرکت ها و موسسات دارای صلاحیت عمومی و امنیتی (معین شده توسط ناجا و واجا) و پس از تأیید کمیته امکان پذیر می باشد.

۵-۷-۱- بهره برداری (ارائه خدمات) با استفاده از پرنده های کوچک هدایت پذیر خدماتی، صرفاً توسط اشخاص حقوقی دارای مجوز از سازمان مجاز خواهد بود.

۶-۷-۱- در صورت مفقود شدن و یا سرقت پهپاد، مالکین، شرکتها و موسسات بهره بردار باید مراتب را در اسرع وقت به سازمان و همچنین ناجا (کلانتری محل) گزارش نمایند.

۷-۷-۱- حمل کالای خطرناک توسط پهپادها ممنوع می باشد مگر اینکه اجازه حمل کالای خطرناک (در محدوده عملیاتی مشخص)، از سازمان اخذ شده باشد.

۸-۷-۱- انجام عملیات داده برداری توسط شرکت ها و موسسات خدمات هوایی به منظور اخذ و برداشت اطلاعات مکانی از جمله نقشه برداری و فتوگرامتری هوایی، ژئو فیزیک هوایی (رادئومتری، مغناطیس سنجی، گرانی سنجی و ...) لیزرسنجی، لیدار و رادار، مادون قرمز برابر آیین نامه تصویر برداری هوایی به شماره ۱۴۴۶۶۲ مورخ ۹۱/۳/۱۶ شورای عالی امنیت ملی و دستورالعمل تصویر برداری هوایی به شماره ۱۱/۳۳/۱/۲۷۷/۵۰۵/الف/ط مورخ ۹۱/۸/۳ ستاد کل نیروهای مسلح پس از کسب مجوزهای لازم و با نظارت سازمان جغرافیایی امکان پذیر خواهد بود.

۲- رده بندی پهپادها

۱-۲- کلیات رده بندی

دسته بندی و کسب و کار	کلاس پهپاد	حداکثر وزن مجاز برای پرواز	فاصله از افراد	حداکثر سقف پرواز عملیات	الزامات و صلاحیت پهپاد	سن خلبان پهپاد	رتبوس الزامات فنی	ثبت پهپاد	قابلیت ردیابی، قابلیت تعیین محدودیت جغرافیایی
A1	C0	کمتر از ۲۰۰ گرم	مجاز برای پرواز از بالای سر افراد غیر درگیر در عملیات پرواز پهپاد (به غیر از توده جمعیت)	کمتر از ۵۰ متر	مطالعه راهنمای کاربری پهپاد	بدون محدودیت	نیازی نیست - رعایت مقررات ایمنی اسباب بازی بدون لبه برنده - رعایت دستورالعمل هشدارها	الزامی نیست	الزامی نیست
	C1	بیش از ۲۰۰ گرم - کمتر از ۹۰۰ گرم		کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع/ابینه در صورت تقاضای صاحب مانع/ بنا	راهنمای کاربری پهپاد + آموزش و آزمون	۱۴ سال یا افراد کوچکتر با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۴ سال	- رعایت حداکثر انرژی جنبشی بدون لبه برنده - قابلیت انتخاب سقف پرواز رعایت دستورالعمل هشدارها	فقط اگر حامل دوربین بالای ۵ مگاپیکسل باشد (در صورت الزام ناحیه عملیات)	فقط برای بهره بردار
A2	C2	بیش از ۹۰۰ گرم کمتر از ۴ کیلوگرم	مجاز به پرواز آگاهانه و با فاصله ایمن از افراد غیردرگیر در عملیات پرواز پهپاد فاصله ایمن: ۲۰ متر برای پهپادهای موتورچرخان ۵۰ متر برای بال ثابتها	کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع/ابینه در صورت تقاضای صاحب مانع/ بنا	راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه کاربر پهپاد (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)	۱۸ سال یا افراد کوچکتر با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال	- استقامت مکانیکی سامانه جلوگیری از گم شدن - قابلیت انتخاب سقف پرواز رعایت دستورالعمل هشدارها	بهره بردار و پهپاد	الزامی است
A3	C3	بیش از ۴ کیلوگرم - کمتر از ۲۰ کیلوگرم	مجاز برای پرواز در ناحیه ای که منطقیاً انتظار نمی رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد کند.	کمتر از ۱۰۰ متر از سطح زمین یا ۳۰ متر بالاتر از موانع/ابینه در صورت تقاضای صاحب مانع/ بنا	راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه کاربر پهپاد (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)	۱۸ سال	- سامانه جلوگیری از گم شدن - قابلیت انتخاب سقف پرواز رعایت دستورالعمل هشدارها	بهره بردار و پهپاد	الزامی است
	C4	بیشتر از ۲۰ کیلوگرم - کمتر از ۳۰ کیلوگرم	علاوه بر قسمت بالایی، حفظ فاصله ایمن از مرز مناطق متراکم از جمعیت شهر، مراکز حساس نظامی و امنیتی و فرودگاه ها الزامی است.		راهنمای کاربری پهپاد + گواهینامه کاربر پهپاد (صلاحیت نظری آزموده شده در مراکز صاحب صلاحیت)		رعایت راهنمای عملیات دستورالعمل هشدارها		

جدول شماره ۱

پهپادها بر حسب حداکثر وزن برخاست تا ۳۰ کیلوگرم و حداکثر ارتفاع پرواز مجاز ۱۰۰ متر، در ۵ رده دسته‌بندی می‌شوند که الزامات آنها در این سند مشخص شده است. برای استفاده از پهپادهای با وزن برخاست بیش از ۳۰ کیلوگرم یا دارای مشخصات خارج از این رده‌بندی زیر، برحسب مورد، مکاتبه با سازمان جهت رعایت الزاماتی که در مجوزهای خاص صادره تعیین می‌گردد الزامی است.

۲-۲- مشخصات و الزامات رده‌ها

۲-۲-۱- رده A1- C0

۲-۲-۱-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۲۰۰ گرم است و این گروه شامل پهپادهای اسباب بازی می‌باشد.

۲-۲-۱-۲- حداکثر ارتفاع پروازی مجاز این رده ۵۰ متر است.

۲-۲-۱-۳- پهپادهای این رده را می‌توان در مناطقی که افراد وجود دارند استفاده نمود، لیکن نباید پهپاد را در مناطقی که جمعیت متراکم وجود دارد، استفاده نمود.

۲-۲-۱-۴- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است

أ. کاربر این رده پهپاد فاقد محدودیت سنی است و تنها لازم است راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نموده و بر آن مسلط باشد.

۲-۲-۱-۵- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

أ. فاقد لبه برنده.

ب. راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی.

۲-۲-۱-۶- پهپادهای این رده نیازی به ثبت و دریافت علامت ثبت ندارند.

تبصره ۱: در صورتیکه پهپاد حامل دوربین با قدرت وضوح (رزولوشن) بالاتر از VGA یا دارای حسگر صوتی باشد نیازمند

تراشه الکترونیکی است.

۲-۲-۱-۷- پهپادهای این رده نیازی به مجهز بودن به قابلیت ردیابی و محدودیت جغرافیایی عملیات ندارند.

۲-۲-۲- رده A1-C1 حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۹۰۰ گرم است. حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده ۱۲۰ متر است.

تبصره ۲: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۰۰ متر به عملیات بپردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۷۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات بپردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

۱-۲-۲-۲- پهپادهای این رده را می توان در مناطقی که افراد وجود دارند استفاده نمود، لیکن نباید پهپاد را در مناطقی که جمعیت متراکم وجود دارد، استفاده نمود.

۲-۲-۲-۲- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

ا. سن مجاز برای کاربر این رده از پهپاد، حداقل ۱۴ سال تمام است. افراد با سن کمتر از ۱۴ سال در صورتی که تحت نظارت مستقیم یک فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۴ سال باشند می توانند پهپاد را به کار گیرند.

ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.

ج. کاربر باید آموزش لازم در خصوص استفاده از پهپاد در مراکز مجاز آموزشی را دیده و دارای گواهینامه کاربر پهپاد باشد.

۳-۲-۲-۲- این رده از پهپاد باید ثبت شود و علامت ثبت دریافت نماید.

۴-۲-۲-۲- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

ا. حداکثر انرژی جنبشی کمتر از ۸۰ ژول.

ب. فاقد لبه برنده.

ج. داشتن راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی.

۲-۲-۵- در صورتیکه پهپاد حامل دوربین با قدرت وضوح (رزولوشن) بالاتر از VGA یا دارای حسگر صوتی باشد نیازمند تراشه الکترونیکی است.

۲-۲-۶- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۲-۲-۳- رده A2-C2

۲-۲-۳-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، کمتر از ۴ کیلوگرم است.

۲-۲-۳-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده ۱۰۰ متر است.

تبصره ۳: در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۰۰ متر به عملیات بپردازد، مجاز است تا حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۵۰ متر و با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات بپردازد، به شرط رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

تبصره ۴: پهپاد مجاز به پرواز آگاهانه و با فاصله ایمن از افراد غیردرگیر در عملیات پرواز پهپاد است. فاصله ایمن ۲۰ متر برای پهپادهای بالگردی و ۵۰ متر برای پهپادهای بال ثابت

۲-۲-۳-۳- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

- ا. شرایط سنی مجاز برای کاربر این رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.
- ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته باشد.
- ج. کاربر باید گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید دریافت نماید.

۲-۲-۳-۴- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- ا. استقامت مکانیکی مناسب
- ب. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط
- ج. ارتفاع مشخص قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه
- د. فاقد لبه برنده.

۵. داشتن راهنمای کاربری پهپاد و شامل هشدارهای عمومی باشد.

۲-۳-۵- پهپاد در این رده باید ثبت شود و علامت ثبت دریافت نماید.

۲-۳-۶- دارابودن تراشه الکترونیکی الزامی است.

۲-۳-۷- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۲-۲-۴- رده A3-C3

۲-۴-۱- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۲۰ کیلوگرم است

۲-۴-۲- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده، ۱۲۰ متر است.

۲-۴-۳- در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۰۰ متر به عملیات پردازد، مجاز است تا حداکثر

۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۵۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات پردازد، به شرط رعایت

فاصله حداقل ۵ کیلومتری از اطراف فرودگاه ها.

۲-۴-۴- پهپاد مجاز به پرواز در ناحیه‌ها و مسیرهایی است که منطقی انتظار نمی‌رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد

کند. این مناطق عاری از اماکن مربوط به افراد غیر درگیر است و تعداد یا شکل حضور افراد غیر درگیر در آنها به

شکلی است که انتظار نمی‌رود مشکل در عملیات معمول پهپاد باعث آسیب به افراد غیر درگیر شود. مناطقی مانند

فضای بالای خطوط انتقال نیرو، لوله‌های انتقال مایعات، جاده‌های بیرون شهر و خطوط راه آهن مثال‌هایی از این مناطق

هستند که می‌توانند مورد استفاده برای عملیات پهپاد نیز قرار گیرند.

۲-۴-۵- شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

ا. شرایط سنی مجاز برای کاربر این رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با

نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.

ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته

باشد.

ج. کاربر باید گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید باشد.

۶-۴-۲-۲- پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

- ا. داشتن دستورالعمل عملیات
- ب. داشتن راهنمای کاربری پهپاد شامل هشدارهای عمومی باشد.
- ج. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط
- د. قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه و ارتفاع مشخص.
- ه. استقامت مکانیکی مناسب
- و. فاقد لبه برنده.

۷-۴-۲-۲- پهپاد در این رده باید ثبت شود و دارای علامت ثبت باشد.

۸-۴-۲-۲- دارا بودن تراشه الکترونیکی الزامی است.

۹-۴-۲-۲- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۲-۲-۵- رده A3-C4

۱-۲-۲-۵- حداکثر وزن مجاز پرواز این رده، ۳۰ کیلوگرم است

۲-۲-۲-۵- حداکثر ارتفاع پرواز مجاز پهپادهای این رده، ۱۰۰ متر است.

۲-۲-۲-۵-۳ در صورتی که نیاز باشد پهپاد بر روی موانعی با ارتفاع بیشتر از ۱۰۰ متر به عملیات پردازد، مجاز است تا

حداکثر ۵۰ متر بالاتر از ارتفاع مانع و حداکثر ۱۵۰ متر با رضایت مالک/ متولی مانع به انجام عملیات پردازد، به شرط

رعایت فاصله حداقل ۵ کیلومتری از فرودگاه ها.

۲-۲-۲-۵-۴ پهپاد مجاز به پرواز در ناحیه‌ها و مسیرهایی است که منطقی انتظار نمی‌رود خطری برای افراد غیر درگیر ایجاد

کند. این مناطق عاری از اماکن مربوط به افراد غیر درگیر است و تعداد یا شکل حضور افراد غیر درگیر در آنها به

شکلی است که انتظار نمی‌رود مشکل در عملیات معمول پهپاد باعث آسیب به افراد غیر درگیر شود. مناطقی مانند

فضای بالای خطوط انتقال نیرو، لوله‌های انتقال مایعات، جاده‌های بیرون شهر و خطوط راه آهن مثال‌هایی از این مناطق

هستند که می‌توانند مورد استفاده برای عملیات پهپاد نیز قرار گیرند.

۲-۲-۵-۵ شرایط کاربران پهپادهای این رده به شرح زیر است:

ا. شرایط سنی مجاز برای کاربران رده پهپاد، حداقل ۱۸ سال تمام است و یا در صورت کوچکتر بودن با

نظارت فرد صاحب صلاحیت بالاتر از ۱۸ سال اقدام به انجام عملیات نماید.

ب. کاربر باید علاوه برداشتن شرایط سنی راهنمای کاربری پهپاد را مطالعه نماید و تسلط کامل بر آن داشته

باشد.

ج. کاربر باید دارای گواهینامه صلاحیت از مراجع مورد تایید باشد.

۲-۲-۵-۶ پهپادهای این رده از نظر فنی باید دارای شرایط زیر باشند:

ا. داشتن دستورالعمل عملیات

ب. سامانه مدیریت از دست دادن ارتباط

ج. قابلیت انتخاب سقف پرواز و برگشت به خانه و ارتفاع مشخص.

د. پرواز بدون خلبان

ه. استقامت مکانیکی مناسب

و. فاقد لبه برنده.

۷-۵-۲-۲- پهپاد در این رده باید ثبت شود و دارای علامت ثبت باشد.

۸-۵-۲-۲- دارا بودن شناسه الکترونیکی الزامی است.

۹-۵-۲-۲- دارا بودن قابلیت محدودسازی جغرافیایی الزامی است.

۳- الزامات و مسئولیت‌ها

۳-۱- الزامات کلی

- ۳-۱-۱- هر نوع استفاده از پهپاد تنها در صورتی مجاز است که در انطباق با مفاد این سند باشد.
- ۳-۱-۲- در صورتی که پهپاد یا عملیات آن در رده‌های مشخص شده در این سند قرار نمی‌گیرد، مالک موظف است قبل از استفاده از پهپاد مجوز خاص را از سازمان اخذ کرده باشد.
- ۳-۱-۳- پهپادهای مورد استفاده در امور تجاری، آموزشی، خدماتی و همچنین پهپادهای تحقیقاتی می‌بایست دارای بیمه نامه شخص ثالث باشند.
- ۳-۱-۴- حدود و ضوابط حاکم بر عملیات حمل کالا توسط پهپاد، در مجوز بهره‌برداری مشخص می‌شود و بهره‌بردار موظف به رعایت آن است.
- ۳-۱-۵- یک پهپاد می‌تواند توسط یک یا چند کاربر در طول پرواز کنترل شود، ولی در هر زمان، تنها یک کاربر بایستی کنترل پهپاد را بر عهده داشته باشد.
- ۳-۱-۶- فرکانس مخابراتی پهپاد و تجهیزات زمینی می‌بایست منطبق با الزامات اعلام شده از سوی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی باشد و در صورت نیاز به بهره‌برداری از باند فرکانسی هوانوردی می‌بایست بهره‌بردار تأییدیه آن را از سازمان اخذ نماید.

۳-۲- الزامات و مسئولیت‌های مالک و کاربر

- ۳-۲-۱- مسئولیت نهایی پهپاد بر عهده مالک آن است و در صورت هر نوع تخلف از این مقررات که به واسطه پهپاد تحت مالکیت وی رخ دهد پاسخگو می‌باشد. کاربر پهپاد در برابر گواهینامه خود پاسخگو است و در صورت تخلف، ممکن است گواهینامه و مجوز کاربری وی محدود، تعلیق یا لغو شود.
- ۳-۲-۲- در صورتی که شخصی، مالک پهپادی است که خارج از رده‌بندی این سند قرار دارد و یا خواستار آن است که از پهپاد خود برای عملیاتی خارج از رده‌بندی این سند استفاده کند، لازم است با مراجعه به سامانه و ثبت تقاضای خود، الزامات خاصی که از طرف مراجع ذیصلاح، اعلام خواهد شد را رعایت نموده و مجوزهای لازم را دریافت کند.

در هنگام نقل و انتقال وسیله پرنده مالک و خریدار ملزم به تکمیل فرم صلح نامه بصورت محضری می باشند و در نهایت نیز فرم مربوطه باید در سامانه پهپادها www.uas.cao.ir بارگذاری گردد.

در هنگام خرید وسیله پرنده مالک باید تعهدنامه بصورت محضری را تکمیل نموده و در سامانه پهپادها www.uas.cao.ir بارگذاری نماید.

۳-۲-۳- مالک موظف است از صلاحیت پهپاد مورد استفاده در خدمات مطابق با مفاد این سند اطمینان داشته باشد و در خصوص آن به مراجع قانونی پاسخگو است.

۳-۲-۴- مالک موظف است اطمینان داشته باشد که پهپادهای ثبت شده تحت مالکیت خود را تنها در اختیار کاربرانی قرار می دهد که صلاحیت لازم برای انجام پرواز در رده مربوطه را دارا باشد و در خصوص آن به مراجع قانونی پاسخگو است.

۳-۲-۵- مالک باید گزارش سانحه و گزارش فرود اضطراری را که باعث آسیب به جان یا اموال غیر شده و یا حریم خصوصی و یا مناطق ممنوعه را نقض کرده باشد را در اسرع وقت در سامانه ثبت کند یا به مرجع تعیین شده در سامانه ارائه دهد.

۳-۲-۶- مالک در برابر عدم رعایت الزامات این سند و قوانین و مقررات کشور مانند آسیب به جان یا اموال غیر، رعایت حریم خصوصی، رعایت حریم مناطق محدوده یا ممنوعه و الزامات امنیتی عمومی به مراجع مربوطه پاسخگو است، حتی اگر پهپاد مربوط به مالک در اختیار یک کاربر دیگر قرار داشته باشد.

۳-۲-۷- هیچ کاربری مجاز به استفاده از پهپاد نیست، مگر آنکه شرایط و صلاحیت مشخص شده برای کاربر پهپاد در رده مربوطه را دارا باشد.

۳-۲-۸- کاربر پهپاد موظف است از انطباق عملیات خود با محتوای این سند اطمینان داشته باشد. در صورت تخلف از محتوای این سند، سازمان می تواند بر حسب مورد نسبت به محدود نمودن، تعلیق یا لغو شناسه کاربری یا گواهینامه کاربر اقدام نماید.

۹-۲-۳- در صورتی که استفاده از پهپادی نیازمند ثبت آن باشد، مالک باید مشخصات پهپاد خود را در سامانه پهپادها ثبت نموده و علامت ثبت منحصر به پهپاد خود را دریافت نموده و علامت ثبت را در نقاطی از پهپاد که در سامانه مشخص شده است درج نماید.

۳-۳- تراشه الکترونیکی و سامانه محدودسازی جغرافیایی

۱-۳-۳- تمامی پرنده های کوچک هدایت پذیر خدماتی می بایستی مجهز به تراشه الکترونیکی باشند.

۲-۳-۳- سامانه محدودسازی جغرافیایی، سامانه ای است که اطلاعات ممنوعه پرواز پهپاد را از پایگاه داده مرکزی قبل از عملیات دریافت نموده و به کاربر پهپاد هشدار نزدیک شدن به این نواحی را ارائه می دهد و از پرواز پهپاد به مناطق ممنوعه به صورت خودکار و با رعایت ایمنی جلوگیری می نماید.

۴-۳- الزامات عملیات پرواز پهپادها

۱-۴-۳- پهپادها تنها در شرایطی اجازه پرواز دارند که شرایط دید در آن لحظه به کاربر امکان مشاهده مداوم پرنده را بدهد. این بدان معناست که پرواز این نوع وسایل پرنده در شرایط دید کم ممنوع می باشد.

۲-۴-۳- پرواز پهپاد در اطراف افراد و جمعیت مستلزم رعایت مفاد مندرج در جدول شماره ۱ است.

۳-۴-۳- انجام عملیات حداقل ۵ کیلومتر از حصار فرودگاه و در مسیر نشست و برخاست هواپیما ها و در مجاورت پرواز هواپیما ها ممنوع می باشد مگر اینکه مجوزهای لازم از فرودگاه مذکور اخذ شده باشد و انجام عملیات تحت شرایط تعیین شده صورت گیرد.

۴-۴-۳- انجام عملیات در محدوده حریم مراکز ممنوعه تا شعاع ۵۰۰ متری مجاز نمی باشد

۵-۴-۳- اماکن و تاسیسات دارای طبقه بندی و حریم هوایی با نصب علائم هشداردهنده ، در محل های مناسب ممنوعیت پرواز را به اطلاع کاربران می رسانند.

۶-۴-۳- مراکز ممنوعه با تابلوی هشدار دهنده پرواز پهپاد ممنوع (شکل شماره ۱) مشخص می شوند.

۷-۴-۳- انجام عملیات در اطراف نوار مرزی کشور و سایتهای پدافندی و مناطق نظامی ممنوع می باشد.

۳-۴-۸- انجام عملیات در فاصله کمتر از ۱۰۰ متر از جایگاههای سوخت و اماکن قابل اشتعال ممنوع می باشد.

۴- خدمات

۴-۱- خدمات عملیاتی OA-UAS

۴-۱-۱- دامنه کاربرد

شرکت‌هایی که برابر این بخش به تایید سازمان می‌رسد می‌تواند نسبت به انجام عملیات خدمات با شرایط مندرج در مجوز مربوطه اقدام نماید.

۴-۱-۲- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضیان اخذ مجوز فعالیت شرکت‌های خدماتی پهپادی بایستی موارد زیر را انجام دهند:

۴-۱-۲-۱- متقاضیان حقیقی، نسبت به اخذ تائیدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری اقدام نمایند.

۴-۱-۲-۲- ضمن ارائه درخواست خود به دبیرخانه سازمان، مدیر عامل پیشنهادی شرکت را نیز معرفی نمایند.

۴-۱-۲-۳- متقاضی حقوقی صورتجلسه‌های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده باشد، را ارایه نماید.

۴-۱-۲-۴- اخذ نظریه شورای تامین استان‌ها (یا قرارگاه ثارالله علیه السلام در استان تهران)

۴-۱-۲-۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه بر اساس دامنه فعالیت مورد تقاضا

تبصره ۵: تبصره: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه

مدرکی مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی‌نماید و تعهدی نسبت به صدور مجوز یا

گواهینامه ندارد.

تبصره ۶: تبصره ۵: مسئولیت‌های نظارت فنی و تخصصی بر عهده سازمان و نظارت‌های اجرایی بر عهده شورای تامین

مربوطه می‌باشد.

۴-۱-۳- ارائه مستندات از طرف متقاضی

۴-۱-۳-۱- تکمیل فرم درخواست (شماره فرم FR9060-01)

۴-۱-۳-۲- ارائه نظامنامه عملیاتی (OM)

۴-۱-۳-۳- معرفی مسئول عملیات

۴-۱-۳-۴- معرفی مسئولین فنی (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت) و حراست

۴-۱-۳-۵- معرفی کاربر دارای گواهینامه صلاحیت متناسب با نوع فعالیت که سن آن ۱۸ سال تمام باشد.

۴-۱-۳-۶- بر اساس نوع عملیات درخواستی، معرفی حداقل دو پهپاد ثبت شده

۴-۱-۳-۷- واریز تعرفه های مربوطه

۴-۱-۴- نظامنامه عملیاتی (OM)

مرکز باید نظامنامه عملیاتی خود را که حداقل شامل موارد تعیین شده در ضمیمه الف از بخش ضمائیم، فرمها و چک لیستها می باشد تهیه و به سازمان ارائه نماید.

تبصره ۷: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید توسط سازمان مورد بررسی قرار گیرد.

تبصره ۸: تغییرات جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به

تایید برسید و به سازمان اطلاع داده شود.

۴-۱-۵- نفرات

۴-۱-۵-۱- مدیر عامل - می بایستی دارای شرایط زیر باشد:

أ. تابعیت ایرانی

ب. حداقل سن ۲۲ سال

ج. دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

د. تاییدیه حراست سازمان

۴-۱-۵-۲- مسئول عملیات - مرکز باید فردی را به عنوان مسئول عملیات (تحت مسئولیت مدیر عامل) و با مسئولیت اطمینان

از انجام امور عملیاتی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است:

أ. دارای گواهینامه کاربر پهپاد و یا گواهینامه خلبانی

ب. دارا بودن حداقل ۲ سال سابقه مدیریتی

۴-۱-۵-۳- مسئول فنی پهپاد - مرکز باید فردی را به عنوان مسئول فنی (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان

از انجام امور کارهای تداوم صلاحیت پروازی و تعمیر و نگهداری برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان

معرفی نماید. مسئول فنی نیز باید تجربه کافی در زمینه پهپاد داشته باشد.

۴-۱-۵-۴- مسئول حراست - مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت

اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید دارای تاییدیه حراست

سازمان باشد.

۴-۱-۵-۵- کاربر مجاز - مرکز باید تعداد کافی کاربر مجاز که آموزش خدمات پهپادی مورد تقاضا را دیده باشند بر حسب

نوع و حجم فعالیت پرواز در اختیار داشته باشد.

۴-۱-۶- امکانات و تجهیزات

۴-۱-۶-۱- در اختیار داشتن حداقل دو پهپاد دارای پلاک ثبتی از سازمان

۴-۱-۶-۲- تمامی پهپادها باید دارای بیمه شخص ثالث باشند.

۴-۱-۶-۳- پهپاد باید برابر الزامات سازنده جهت ارائه خدمات مورد تقاضا تأیید شده باشد.

۴-۱-۶-۴- در صورتی که پهپادی در اختیار شرکت بهره برداری است که مالک آن نیست، ارائه قرارداد اجازه بهره برداری با مالک الزامی می باشد.

۴-۱-۶-۵- محل مناسب جهت استقرار فعالیتهای اداری تعیین گردد.

۴-۱-۶-۶- در صورتیکه متقاضی فعالیت خارج از مرکز داشته باشد باید رأساً اقدام به اخذ تأییدیه شورای تامین استان مورد تقاضا تقاضا نماید و همچنین امکانات معرفی شده توسط شرکت در آن استان مورد بررسی و تایید سازمان قرار گرفته و در پیوست گواهینامه صادره درج می شود

تبصره ۹: مسئولیت‌های نظارت فنی و تخصصی بر عهده سازمان و نظارت‌های اجرایی بر عهده شورای تأمین مربوطه می باشد.

۴-۱-۷- اختیارات مرکز

مرکزی که برابر این بخش به تایید سازمان می رسد می تواند نسبت به انجام عملیات خدمات با شرایط مشخص شده در مجوز مربوطه اقدام نماید.

۴-۱-۸- مسئولیت‌های مرکز

۴-۱-۸-۱- ایجاد روش‌ها و رویه‌های متناسب با نوع عملیات مورد نظر و ریسک‌های احتمالی، از جمله:

ا. روشهای عملیاتی برای اطمینان از ایمنی عملیات.

ب. روش‌هایی برای اطمینان از رعایت الزامات امنیتی، قابل اجرا در منطقه عملیاتی و متناسب با نوع عملیات

ج. روش‌هایی برای محافظت در برابر دخالت‌های غیرقانونی و دسترسی غیر مجاز افراد غیر درگیر در عملیات

د. تهیه دستورالعمل‌هایی برای کاربران خود به منظور برنامه ریزی برای عملیات به گونه ای که مزاحمت‌ها(از جمله سر و صدا و سایر مزاحمت‌ها) برای افراد غیر درگیر در عملیات و حیوانات را به حداقل برساند.

۴-۱-۸-۲- تعیین یک کاربر دارای گواهینامه کاربر پهپاد برای هر عملیات به گونه ای که اطمینان حاصل شود که در تمام مراحل عملیات، مسئولیت ها و وظایف مطابق روش های تعیین شده در بند ۱ انجام می شود.

۴-۱-۸-۳- اطمینان حاصل کند قبل از انجام عملیات، کاربر در نظر گرفته شده برای عملیات با تمامی شرایط زیر مطابقت دارد:

ا. دارای گواهینامه کاربر پهپاد بوده و آموزش های لازم برای انجام مأموریت را متناسب با کتابچه عملیاتی مرکز طی نموده باشد.

ب. آشنایی کامل با پهپاد مورد استفاده در عملیات را داشته و دارای تجربه و توانمندی پرواز با آن باشد.

ج. توانایی اعمال رویه های عملیاتی (عادی، رویه های احتمالی و اضطراری، برنامه ریزی پرواز، بازرسی قبل و پس از پرواز)؛

د. توانایی مدیریت ارتباطات هوانوردی

ه. توانمندی کار گروهی، رهبری تیم و مدیریت عملیات

و. توانایی مدیریت حجم کار و تصمیم گیری در خصوص مشکلات احتمالی و حل آنها

ز. از دستورالعمل های نظامنامه عملیاتی مرکز مطلع باشد.

ح. اطلاعات به روز شده در خصوص محدودیت های منطقه جغرافیایی که قرار است عملیات در آنجا انجام شود داشته باشد. زیرا طبق تعریف مناطق جغرافیایی به دلایل ایمنی، امنیتی، حریم خصوصی می تواند هر یک از شرایط زیر را بوجود آورد:

i. برخی یا کلیه عملیات پهپادی را ممنوع کرده، شرایط خاصی را برای برخی یا کلیه عملیات ایجاد کند و یا پیش از شروع عملیات نیاز به مجوز خاصی برای برخی یا کلیه عملیات داشته باشید.

ii. عملیات را با محدودیت های مشخصی انجام دهید.

iii. فقط اجازه استفاده از پهپادهای با کلاس خاصی داشته باشید و یا باید از پهپادهایی با مشخصات فنی خاص

از جمله مجهز به سیستم های شناسایی از راه دور استفاده شود.

۴-۱-۸-۴- اطمینان حاصل نماید که تمامی عملیات با فرکانس رادیویی مجاز انجام شده و تداخل فرکانسی ایجاد نشود.

۴-۱-۸-۵- اطمینان حاصل شود که پرسنل مسئول انجام وظایف اساسی عملیات، به غیر از کاربر کنترل پرواز، شرایط زیر را داشته باشند:

i. آموزش های حین کار که توسط مرکز برنامه ریزی شده را به اتمام رسانده باشند.

- ii. در مورد دستورالعمل های عملیاتی و روشهای تعیین شده (مطابق با بند ۱) مطلع شده باشند.
- iii. اطلاعات به روز شده را درخصوص محدودیت های منطقه جغرافیایی که قرار است عملیات در آنجا انجام شود (مطابق بخش ح از بند ۳) داشته باشند.
- ۴-۸-۱-۶- اطمینان حاصل نماید که عملیات مورد نظر در حیطه اختیارات آن مرکز می باشد (مطابق گواهینامه مرکز).
- ۴-۸-۱-۷- اطمینان حاصل نماید کلیه عملیات مرکز با توجه به شرایط و محدودیت های تعیین شده در گواهینامه (در صورت تعیین محدودیت عملیاتی در گواهینامه) انجام می شود.
- ۴-۸-۱-۸- مرکز باید جهت به حداقل رساندن احتمال حادثه و یا سانحه موارد زیر را رعایت نماید:
- أ. استفاده از پهپادهایی با تکنولوژی روز تا خطای انسانی کاهش یابد.
- ب. نگهداری پهپاد مطابق دستورالعمل های نگهداری کارخانه سازنده صورت پذیرد.
- ج. به کارگیری پرسنل تعمیر و نگهداری مناسب و آموزش دیده
- ۴-۸-۱-۹- انجام ارزیابی ریسک برای هر عملیاتی که قصد انجام آن را دارد.
- ۴-۸-۱-۱۰- تازمانی که فرد در شرکت مشغول به کار میباشد، سوابق پرسنلی او را نگهداری نموده و تا ۳ سال پس از خروج فرد در شرکت حفظ شود.
- أ. ارزیابی ریسک انجام شده برای عملیات و مستندات پیوست آن
- ب. مستندات اقدامات انجام شده به منظور کاهش ریسک
- ج. مدارک و صلاحیت و تجربه افراد درگیر در عملیات
- ۴-۱-۹- مسئولیت های کاربر
- ۴-۹-۱-۱- گواهینامه کاربر پهپاد متناسب با نوع پهپاد مورد استفاده در عملیات را دریافت نموده باشد.
- ۴-۹-۱-۲- آشنایی کامل با پهپاد مورد استفاده در عملیات را داشته و دارای تجربه و توانمندی پرواز با آن باشد.
- ۴-۹-۱-۳- وظایف خود را در شرایط زیر انجام ندهد:
- أ. تحت تاثیر مواد روانگردان و یا الکل باشد.
- ب. زمانی که به دلیل بیماری، خستگی و یا مصرف دارو شرایط مناسب برای کنترل پهپاد را ندارد.

۴-۹-۱-۴- پیش از شروع عملیات، باید تمام موارد زیر را رعایت کند :

- أ. اطلاعات به روز شده مربوط به محدودیت‌های پروازی منطقه عملیاتی را بدست آورد.
- ب. اطمینان حاصل نماید کلیه مجوزهای لازم به منظور انجام عملیات از مراجع ذیصلاح دریافت شده و اطلاعات پرواز در اختیار آنها قرار گرفته است.
- ج. اطمینان حاصل نماید که محیط کار با محدودیت‌ها، شرایط مجاز و یا اعلام شده سازگار است.
- د. با چک پیش از پرواز اطمینان حاصل نماید که پهپاد برای پرواز در وضعیت ایمن است .

۴-۹-۱-۵- در طول پرواز، کاربر باید تمام موارد زیر را رعایت کند:

- أ. محدودیت‌ها، شرایط مجاز و یا شرایط اعلام شده از طرف مراجع ذیصلاح؛
- ب) از هرگونه نزدیک شدن به هر هواپیمای سرنشین دار جلوگیری کرده و در صورت ادامه پرواز آنها، عملیات را متوقف کند؛
- ج) از روش‌های اجرایی عملیاتی (operational procedure) مرکز پیروی کند.

۴-۱-۱۰- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع و به تایید سازمان برسد.

- أ. نام مرکز
- ب. محل مرکز
- ج. اضافه نمودن محل فعالیت
- د. مدیر پاسخگو
- ه. مسئول عملیات، فنی و حراست
- و. هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعداد پهپادها
- ز. اضافه نمودن نوعو محل فعالیت و یا تغییر نوع فعالیت مرکز

۴-۱-۱۱- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری پهپاد سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر بیندازد بوقوع پیوندد، مرکز موظف می باشد در اسرع وقت ممکن و حداکثر ۴۸ ساعت، موضوع را به سازمان و از طریق سامانه پهپادها منعکس نماید.

تبصره ۱۰: مسئول عملیات موظف است گزارش رویدادهای ایمنی شامل، سانحه-حادثه جدی و حوادث ایمنی را مطابق شیوه نامه شماره ۶۳۱۹ به سازمان ارسال نماید.

۴-۱-۱۲- استمرار اعتبار مجوز فعالیت مرکز خدمات عملیاتی

۴-۱-۱۲-۱- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند
مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد

۴-۱-۱۲-۲- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد.

۴-۱-۱۲-۳- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۲-۴- خدمات غیر عملیاتی NOA-UAS

۱-۲-۴- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی که باید توسط متقاضی شرکتهای پهپادی غیر خدماتی با فعالیت های زیر رعایت نمایند:

أ. خرید و فروش و نقل و انتقال

ب. تعمیرات و بازسازی

ج. طراحی و ساخت / مونتاژ و تولید (کل سامانه یا زیرسیستم ها) رعایت شود را بیان می نماید.

۲-۲-۴- اقدامات اولیه توسط متقاضی

۱-۲-۲-۴- متقاضیان حقیقی دارای تائیدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتهای و موسسات تجاری باشند.

۲-۲-۲-۴- ضمن ارائه درخواست خود به دبیرخانه سازمان، مدیر عامل پیشنهادی شرکت را نیز معرفی نمایند.

۳-۲-۲-۴- متقاضی حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده باشد، را ارائه نماید.

۴-۲-۲-۴- اخذ تاییدیه صلاحیت عمومی و امنیتی (از ناجا و واجا) از سوی متقاضی

تبصره ۱۱: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند

ذیل دریافت نمی نماید.

تبصره ۱۲: مسئولیت های نظارت فنی و تخصصی بر عهده سازمان و نظارت های اجرایی بر عهده شورای تأمین مربوطه می-

باشد.

۴-۲-۳- ارائه مستندات لازم توسط متقاضی

۴-۲-۳-۱- تکمیل فرم درخواست (شماره فرم: FR9060-02)

۴-۲-۳-۲- ارائه نظامنامه اجرایی در خصوص درخواست و دامنه فعالیت

۴-۲-۳-۳- معرفی مدیر پاسخگو

۴-۲-۳-۴- مسئول عملیات در صورت نیاز (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)

۴-۲-۳-۵- معرفی مسئولین فنی و حراست

۴-۲-۳-۶- واریز تعرفه های مربوطه

۴-۲-۴- نظامنامه

مرکز باید نظامنامه اجرایی خود را که حداقل شامل موارد تعیین شده در ضمیمه ب از بخش ضمائم، فرم ها و چک لیست ها می باشد تهیه و به سازمان ارائه نماید.

تبصره ۱۳: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید مورد بررسی سازمان قرار گیرد.

تبصره ۱۴: تغییرات جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به

تایید برسید و به سازمان اطلاع داده شود

۴-۲-۵- نفرات

۴-۲-۵-۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند

أ. تابعیت ایرانی

ب. حداقل سن ۲۲ سال

ج. دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

د. تاییدیه حراست سازمان

۴-۲-۵-۲- مسئول عملیات (در صورت نیاز)

۴-۲-۵-۳- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول عملیات (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور عملیاتی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

أ. دارای گواهینامه معتبر

ب. دارای ارزیابی واحد فوق سبک

۴-۲-۵-۴- مسئول فنی

مرکز باید فردی را به عنوان مسئول فنی (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور کارهای تداوم صلاحیت پروازی برابر این شیوه نامه و نظامنامه عملیاتی به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

۴-۲-۵-۵- مسئول حراست

مرکز (در صورت نیاز) فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید داری تاییدیه حراست سازمان باشد.

۴-۲-۵-۶- مرکز باید بر حسب نوع و حجم فعالیت پروازی پرسنل واجد شرایط (برابر نظامنامه) را در اختیار داشته باشد.

۴-۲-۶- اختیارات مرکز

مراکزی که برابر این بخش به تایید سازمان می رسند می توانند نسبت به انجام خدمات غیر عملیاتی با شرایط مشخص شده در مجوز مربوطه اقدام نمایند.

۴-۲-۷- مستندات و بایگانی

مرکز باید داده های تعمیر و نگهداری و عملیاتی به روز وسیله پرنده، موتور و ملخ مورد بهره برداری جهت انجام امور تداوم صلاحیت پروازی، عملیاتی و آموزشی را در اختیار داشته باشد و امور عملیاتی و تداوم صلاحیت پروازی و آموزشی را صرفاً برابر این داده ها انجام دهد.

مرکز باید سوابق آموزشی و کاری پرسنل کلیدی را در تا یک سال پس از منفک شدن شخص از آن مرکز، نگهداری نماید.

۴-۲-۸- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

- ا. نام مرکز
- ب. محل مرکز
- ج. اضافه نمودن محل فعالیت
- د. مدیر پاسخگو
- ه. مسئول عملیات، فنی و حراست
- و. هرگونه تغییر در دامنه کاری

در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۴-۲-۹- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری پهپاد بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سامانه پهپادها UAS.CAO.IR منعکس نماید.

تبصره ۱۵: مدیر مربوطه موظف است گزارش رویدادهای ایمنی شامل، سانحه-حادثه جدی و حوادث ایمنی را مطابق شیوه نامه گزارش دهی اجباری به شماره CAD 6319 به سازمان ارسال نماید.

۴-۲-۱۰- استمرار اعتبار مجوز مرکز خدمات غیر عملیاتی

۴-۲-۱۰-۱- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد.

۴-۲-۱۰-۲- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد.

۴-۲-۱۰-۳- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۴-۳- خدمات آموزشی TA-UAS

۴-۳-۱- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی را بیان می دارد که می بایست توسط متقاضی صدور، تمدید و استمرار تاییدیه مرکز خدمات آموزشی صورت پذیرد.

۴-۳-۲- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضی بایستی:

۴-۳-۲-۱- متقاضیان حقیقی دارای تاییدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری باشند.

۴-۳-۲-۲- ضمن ارائه درخواست خود به دبیرخانه سازمان، مدیر عامل پیشنهادی شرکت را نیز معرفی نمایند. مدارک مورد نیاز به اطلاع متقاضی خواهد رسید.

۴-۳-۲-۳- متقاضی حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده باشد، را ارایه نماید.

۴-۳-۲-۴- اخذ نظریه شورای تامین استان ها (قرارگاه ثارالله علیه السلام در استان تهران)

۴-۳-۲-۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه براساس دامنه فعالیت مورد تقاضا

تبصره ۱۶: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید.

تبصره ۱۷: مسئولیت های نظارت فنی و تخصصی بر عهده سازمان و نظارت های اجرایی بر عهده شورای تامین مربوطه می- باشد.

۴-۳-۳- ارائه مستندات لازم توسط متقاضی

۴-۳-۳-۱ تکمیل فرم درخواست (شماره فرم FR9060-03)

۴-۳-۳-۲ ارائه نظامنامه آموزشی (TM) که می بایست به تایید سازمان برسد

۴-۳-۳-۳ معرفی مدیر پاسخگو

۴-۳-۳-۴ معرفی مدیر آموزش (HT)

۴-۳-۳-۵ مسئول آموزش تئوری CGI (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)

۴-۳-۳-۶ مسئول آموزش عملی CFI (براساس ابعاد و پیچیدگی شرکت)

۴-۳-۳-۷ معرفی مسئول حراست

۴-۳-۳-۸ معرفی پهپادهای تحت اختیار (یکی از پهپادها می بایستی ملکی شرکت باشد)

۴-۳-۳-۹ معرفی محل آموزش تئوری

۴-۳-۳-۱۰ معرفی محل آموزش مجاز عملی

۴-۳-۳-۱۱ واریز تعرفه مربوطه

۴-۳-۴- نظامنامه آموزشی

مرکز باید نظامنامه آموزشی خود را که حداقل شامل موارد تعیین شده در ضمیمه ج از بخش ضوابط، فرمها و چک لیستها می باشد تهیه و به سازمان ارائه نماید.

تبصره ۱۸: نظامنامه و اصلاحیه های آن باید مورد بررسی سازمان قرار گیرد.

تبصره ۱۹: جزئی نظامنامه می تواند از طریق فرآیند تایید غیر مستقیم مندرج در نظامنامه، به صورت غیر مستقیم به تایید برسد و به سازمان اطلاع داده شود.

۴-۳-۵- نفرات کلیدی

۴-۳-۵-۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند:

- أ. تابعیت ایرانی
- ب. حداقل سن ۲۲ سال
- ج. دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات
- د. تاییدیه حراست سازمان

۴-۳-۵-۲- مدیر آموزش

- أ. مرکز باید فردی را به عنوان مدیر آموزش (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام امور عملیاتی و آموزشی برابر این شیوه نامه و نظامنامه آموزشی که دارای گواهینامه معتبر باشد به سازمان معرفی نماید.

۴-۳-۵-۳- مسئول آموزش تئوری

- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول آموزش تئوری (تحت مسئولیت مدیر آموزش) آشنا با این شیوه نامه و نظامنامه های مرکز به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

۴-۳-۵-۴- مسئول آموزش عملی

- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول آموزش عملی (تحت مسئولیت مدیر آموزش) آشنا با این شیوه نامه و نظامنامه های مرکز به سازمان معرفی نماید. شرایط این فرد به شرح زیر است.

أ. دارای گواهینامه معتبر

ب. دارای ارزیابی واحد فوق سبک

۴-۳-۵-۵- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت

های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید داری تاییدیه حراست سازمان باشد.

۴-۳-۵-۶- مرکز باید بر حسب نوع و حجم فعالیت پروازی پرسنل واجد شرایط (برابر نظامنامه) زیر را در اختیار داشته باشد.

أ. تعداد کافی معلمین آموزش زمینی حسب دوره مورد تقاضا

ب. تعداد کافی پرسنل امور تداوم صلاحیت پروازی

ج. تعداد کافی پرسنل حراست

تبصره ۲۰: تصدی امور ذکر شده در این بند (بند ۶) می تواند توسط یک یا چند نفر انجام شود.

۴-۳-۶- امکانات و تجهیزات مورد نیاز

مرکز باید امکانات و تجهیزات زیر را فراهم نماید.

۴-۳-۶-۱- در اختیار داشتن حداقل دو وسیله پرنده دارای پلاک ثبتی از سازمان که

۴-۳-۶-۲- تمامی پهپادها می بایستی دارای بیمه شخص ثالث باشند.

۴-۳-۶-۳- محل مناسب جهت استقرار فعالیتهای اداری تعیین نمایند

۴-۳-۶-۴- محل مناسبی جهت نگهداری پرونده ها و سوابق داشته باشند

۴-۳-۶-۵- کلاس آموزش تئوری دارای تجهیزات زیر باشد

أ. ظرفیت حداقل ۳ نفر با میز و صندلی مناسب جهت آموزش

ب. تخته وایت برد

ج. وسایل نمایش دهنده (مانند تلویزیون یا ویدئو پروژکتور)

د. از آلودگی صوتی محیطی محفوظ باشد.

ه. دارای نور کافی و مناسب آموزش باشد.

۴-۳-۶-۶- اختیارات مرکز

أ. برگزاری دوره های آموزشی پهپادها

ب. درخواست صدور گواهینامه آموزشی برای متقاضیان

ج. معرفی هنرآموز به حراست سازمان جهت دریافت تاییدیه امنیتی

۴-۳-۶-۷- نحوه آموزش

آموزش شامل آموزش تئوری، آزمون تئوری، آموزش عملی و آزمون عملی است.

۴-۳-۶-۸- آموزش های تئوری و عملی بر اساس سیلابسهای آموزشی تائید شده سازمان می باشد

۴-۳-۶-۹- آموزش های تئوری باید توسط استاد واجد شرایط برابر نظامنامه ارائه گردد

۴-۳-۶-۱۰- آموزش های عملی باید توسط استاد واجد شرایط برابر نظامنامه ارائه گردد

۴-۳-۶-۱۱- مدت دوره های آموزش تئوری و عملی باید مطابق با نظامنامه مرکز باشد.

۴-۳-۶-۱۲- آموزش های پروازی باید بر روی یک نوع پهپاد باشد.

۴-۳-۷- نحوه آزمون

۴-۳-۷-۱- نحوه آزمون تئوری

ا. به ازای هر موضوع تئوری می بایستی یک آزمون برگزار گردد.

ب. بدون استفاده از کتب و یادداشت های آموزشی انجام شود.

ج. توسط استاد واجد شرایط مرکز برگزار گردد.

د. آزمون فقط برای کسانی که در کلاس حضور داشتند برگزار گردد.

ه. در صورتیکه هنر آموز در طول برگزاری آزمون اقدام به هرگونه تقلبی نمود توسط مرکز در آن آزمون مردود اعلام گردیده و شش ماه پس از تقلب مجاز به شرکت در هیچ آزمونی نمی باشد. مرکز باید مراتب را در طول یکماه به سازمان اعلام نماید.

و. در صورتیکه استادی که آزمون را برگزار می کند اقدام به هرگونه تقلبی نمود، آزمون باطل گردیده و توسط استادی دیگر مجددا آزمون برگزار می گردد. چنین فردی دیگر مجاز به برگزاری آزمون نمی باشد. مرکز باید مراتب را در طول یک ماه به سازمان اعلام نماید.

۴-۳-۷-۲- نحوه آزمون عملی

ا. آزمون عملی پس از تکمیل آزمون تئوری و توسط معلم خلبان منتخب سازمان برگزار شود.

ب. آزمون پروازی باید با نوع پهپاد برگزار گردد که هنرآموز آموزش تئوری و پروازی خود را برروی آن گذرانده باشد.

۴-۳-۸- مدت دوره

۱-۸-۳-۴- دوره صلاحیت پهپاد Airplane

- أ. حداقل مدت این دوره ۵۰ ساعت که شامل ۱۵ ساعت تئوری و ۳۵ ساعت عملی می باشد.
ب. حداکثر مدت این دوره ۷۰ ساعت می باشد.

۲-۸-۳-۴- دوره صلاحیت پهپاد Multicopter

- أ. حداقل مدت این دوره ۲۸ ساعت که شامل ۱۲ ساعت تئوری و ۱۶ ساعت عملی می باشد.
ب. حداکثر مدت این دوره ۴۰ ساعت می باشد.

۳-۸-۳-۴- دوره صلاحیت پهپاد Helicopter

- أ. حداقل مدت این دوره ۱۰۰ ساعت که شامل ۳۰ ساعت تئوری و ۷۰ ساعت عملی می باشد.
ب. حداکثر مدت این دوره ۱۴۰ ساعت می باشد.

۴-۸-۳-۴- دوره صلاحیت پهپاد Airship

- أ. حداقل مدت این دوره ۲۸ ساعت که شامل ۱۲ ساعت تئوری و ۱۶ ساعت عملی می باشد.
ب. حداکثر مدت این دوره ۴۰ ساعت می باشد.

تبصره ۲۱: افرادی که بخواهند از پهپادهای VTOL/ استفاده نمایند باید هر دو مهارت Airplane و Multi rotor را کسب نمایند.

۹-۳-۴- نحوه صدور گواهینامه

مرکز می بایستی پس از قبولی متقاضی در آزمون تئوری و آزمون پروازی فرد را به همراه سوابق آزمونها به سازمان معرفی نماید تا گواهینامه شخص پس از تأیید کارشناس منتخب صادر گردد.

۴-۳-۱۰- مستندات و بایگانی

۴-۳-۱۰-۱- مرکز باید داده های تعمیر و نگهداری و عملیاتی به روز وسیله پرنده، موتور و ملخ مورد بهره برداری جهت انجام امور تداوم صلاحیت پروازی، عملیاتی و آموزشی را در اختیار داشته باشد و امور عملیاتی و تداوم صلاحیت پروازی و آموزشی را صرفاً برابر این داده ها انجام دهد.

۴-۳-۱۰-۲- مرکز باید سوابق آموزشی و کاری معلمین و هنر آموزان را در تا یک سال پس از منفک شدن شخص از آن مرکز نگهداری نماید.

۴-۳-۱۰-۳- مرکز می بایستی در پرونده هریک از معلمین و هنرآموزان مدارک ذیل را داشته باشد.

ا. عکس

ب. کپی کارت ملی و شناسنامه

ج. کپی آخرین مدرک تحصیلی

د. قرارداد فی مابین

ه. تاییدیه حراست

و. نتایج آزمون ها در پرونده هنر آموز و تائید معلمین برای معلم ها

ز. فرم مشخصات فردی حاوی آدرس محل کار، منزل و شماره تلفن

۴-۳-۱۱- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

ا. نام مرکز

ب. محل مرکز

ج. اضافه نمودن محل فعالیت

د. مدیر پاسخگو

ه. مسئولین عملیات، فنی و حراست

و. هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعدد پهپادها

ز. در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۴-۳-۱۲- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز و یا تعمیر و نگهداری پهپاد بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سامانه پهپاد uas.cao.ir منعکس نماید.

تبصره ۲۲: مدیر مربوطه موظف است گزارش رویدادهای ایمنی شامل، سانحه-حادثه جدی و حوادث ایمنی را مطابق شیوه نامه گزارش دهی اجباری به شماره CAD 6319 به سازمان ارسال نماید.

۴-۳-۱۳- استمرار اعتبار گواهینامه مرکز آموزشی

۴-۳-۱۳-۱- مجوز مرکز با اعتبار حداکثر ۳ سال صادر می گردد. این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند مجوز تعلیق و یا باطل نشده باشد

۴-۳-۱۳-۲- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد

۴-۳-۱۳-۳- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۴-۴- احداث منطقه پروازی

۴-۴-۱- دامنه کاربرد

این بخش الزاماتی که باید توسط متقاضی احداث منطقه پروازی جهت انجام پرواز های تست و آموزشی ویا تفریحی اجابت شود را بیان می کند.

تبصره ۲۳: متقاضیان مناطق ورزشی هوایی می بایست، تقاضای خود را به وزارت محترم ورزش و جوانان (انجمن ورزش های هوایی) ارائه و پیگیری نمایند.

تبصره ۲۴: متقاضیان محل پرواز پرنده های اسباب بازی، میبایست، تقاضای خود را به شهرداری محل مربوطه ارائه و پیگیری نمایند.

۴-۴-۲- اقدامات اولیه متقاضی

متقاضی احداث منطقه پروازی بایستی:

۴-۴-۲-۱- متقاضیان حقیقی دارای تائیدیه نام شرکت از اداره ثبت شرکتها و موسسات تجاری باشند.

۴-۴-۲-۲- ضمن ارائه درخواست خود به دبیرخانه سازمان، مدیر عامل پیشنهادی شرکت را نیز معرفی نمایند. مدارک مورد نیاز به اطلاع متقاضی خواهد رسید.

۴-۴-۲-۳- متقاضی حقوقی صورتجلسه های مربوطه که موضوع فعالیت پهپادی در آن قید شده باشد، را ارایه نماید.

۴-۴-۲-۴- اخذ نظریه شورای تامین استانها (قرارگاه ثارالله علیه السلام در استان تهران)

۴-۴-۲-۵- اخذ نظریه از مراجع ذیصلاح مربوطه براساس دامنه فعالیت مورد تقاضا

تبصره ۲۵: در صورت عدم تایید متقاضی توسط مراجع نظارتی و همچنین شورای تامین استان، سازمان هیچگونه مدارکی از متقاضی در خصوص ادامه فرایند ذیل دریافت نمی نماید.

۴-۴-۳- مستندات لازم

۴-۴-۳-۱- ارائه مختصات زمین

۴-۴-۳-۲- ارائه مستندات لازم در خصوص حق بهره برداری شرکت از زمین

۴-۴-۳-۳- ارائه نظامنامه عملیاتی منطقه پروازی

۴-۴-۳-۴- معرفی مدیر منطقه پروازی

۴-۴-۳-۵- معرفی مدیر حراست

۴-۴-۳-۶- سندواریز تعرفه های مربوطه

۴-۴-۴- الزامات منطقه پرواز

۴-۴-۱- زمین مد نظر حداقل ۲۵۰۰ مترمربع باشد.

۴-۴-۲- محل به گونه ای محصور باشد که از ورود افراد متفرقه جلوگیری بعمل آید.

۴-۴-۳- در شعاع ۱۰۰۰ متری محل مانعی با بیشتر از ۲۰ متر ارتفاع وجود نداشته باشد.

۴-۴-۵- نظامنامه عملیاتی منطقه پروازی

سندی شامل اطلاعات مرتبط با موقعیت مکانی، تسهیلات، خدمات، تجهیزات، دستورالعمل های عملیاتی مربوط، ساختار سازمانی و مدیریت منطقه پرواز از جمله نحوه تدوین و تنظیم پرواز منطقه ای (LOP) که به تصویب سازمان می رسد.

۴-۴-۶- نفرات

۴-۴-۶-۱- مدیر عامل که می بایستی شرایط زیر دارا باشند:

أ. تابعیت ایرانی

ب. حداقل سن ۲۲ سال

ج. دارا بودن قدرت تخصیص امور مالی و قدرت اجرایی جهت انجام تعهدات

۴-۴-۶-۲- مرکز باید فردی را به عنوان مسئول حراست (تحت مسئولیت مدیر پاسخگو) و با مسئولیت اطمینان از انجام فعالیت های مرکز با رعایت موازین امنیتی به سازمان معرفی نماید. این فرد باید داری تاییدیه حراست سازمان باشد.

۴-۴-۶-۳- مرکز باید فردی را بعنوان مدیر منطقه پروازی معرفی نماید.

۴-۴-۷- اختیارات مرکز

مرکزی که برابر این بخش به تایید می رسد می تواند:

۴-۴-۷-۱- انجام عملیات های پهپادی در آن منطقه پروازی (پرواز تفریحی و تمرینی، تست و...)

۴-۴-۷-۲- در اختیار قراردادن منطقه پروازی به شرکتهای که مجوز آموزش از سازمان دریافت نموده اند.

۴-۴-۸- تغییرات مرکز

برای اینکه مرکز، به سازمان اطمینان دهد که دارای تطابق با الزامات این شیوه نامه است باید قبل از اعمال تغییرات زیر، مراتب را به سازمان اطلاع دهد.

أ. نام مرکز

ب. محل مرکز

ج. اضافه نمودن محل فعالیت

د. مدیر پاسخگو

ه. مسئولین عملیات، فنی و حراست

و. هرگونه تغییر در دامنه کاری از جمله کم یا زیاد نمودن تعداد پهپادها

در مواردی که پیش بینی تغییر آن میسر نباشد. تغییرات باید در اسرع وقت به سازمان اطلاع داده شود.

۹-۴-۴- گزارش اتفاقات

در صورتیکه در حین عملیات پرواز پهپاد بروز سانحه، حادثه و یا اتفاقی که ایمنی پرواز را به خطر اندازد رخ دهد. مرکز ظرف ۴۸ ساعت بایستی موضوع را به سازمان از طریق سامانه پهپاد uas.cao.ir منعکس نماید.

تبصره ۲۶: مدیر منطقه پروازی موظف است گزارش رویدادهای ایمنی شامل، سانحه - حادثه جدی و حوادث ایمنی را مطابق شیوه نامه شماره ۶۳۱۹ به سازمان ارسال نماید.

۱۰-۴-۱- استمرار اعتبار گواهینامه بهره برداری

مجوز مرکز با اعتبار ۳ سال صادر می گردد (مگر در موارد استثنایی). این مجوز به شرط رعایت موارد زیر معتبر باقی می ماند:

۱-۱۰-۴-۴- مجوز تعلیق، عودت و یا باطل نشده باشد،

۲-۱۰-۴-۴- سازمان دسترسی به مرکز داشته باشد به گونه ای که با اعلام سازمان مرکز امکان بازرسی و یا ممیزی را فراهم نماید. در صورتیکه پس از دوبار اعلام کتبی، مرکز اجازه بازرسی و یا ممیزی را به سازمان ندهد مجوز باطل می گردد.

۳-۱۰-۴-۴- مرکز می بایستی حداکثر یکماه قبل از انقضاء مدت زمان مجوز مکاتبات لازم را با سازمان در جهت تمدید مجوز انجام دهد در غیر اینصورت سازمان مسئولیتی در قبال مرکز نخواهد داشت.

۵- ضmannم، فرم ها و چک لیست ها

۵-۱- ضmannم

ضمیمه (الف) سرفصل های نظامنامه عملیاتی

نظامنامه عملیاتی شرکت باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

۱- وضعیت بازرنگری و اصلاحات سند

۲- لیست توزیع

۳- اظهارنامه

۴- لیست صفحات موثر

۵- اختصارات

۶- تعاریف

۷- فصل اول (معرفی شرکت)

- ساختار شرکت

- فعالیت شرکت

- شرایط احراز پست / شغل

- شرح پست / شغل

- جدول نفرات کلیدی

۸- فصل دوم (کنترل عملیات)

- نقش نظارتی مدیرعامل بر کنترل عملیات

- اقدامات شرکت به منظور جلوگیری از حادثه و سانحه

- گزارش حادثه و سانحه

- حداقل ترکیب تیم عملیاتی

- شرایط اعضای تیم

- روند ثبت و نگهداری اطلاعات

۹- فصل سوم (آماده سازی به منظور شروع عملیات)

- فراهم نمودن شرایط اولیه

- موقعیت سایت عملیاتی و ارزیابی آن از نظر محدودیت های عملیاتی

- ارزیابی ریسک

- اطلاع رسانی پیش از شروع هر عملیات

- دریافت مجوزهای عملیاتی
- فرایند تکمیل طرح پروازی و ارائه به مراجع ذیصلاح
- تعیین محدودیت‌های پروازی متناسب با شرایط آب و هوایی
- آماده سازی تجهیزات پهپاد
- ۱۰- فصل چهارم (روند اجرایی در سایت عملیاتی و چک پیش از پرواز)
  - بازدید از سایت
  - محدود سازی منطقه عملیاتی
  - چک ارتباطات
  - مدیریت باتری
  - چک نهایی پهپاد
  - چک کالیبره بودن تجهیزات
- ۱۱- فصل پنجم (روند اجرایی در حین پرواز)
  - تعیین فرایند استارت
  - تعیین فرایند بلند شدن
  - تعیین فرایندهای اجرایی در حین پرواز
  - تعیین فرایند نشستن
  - تعیین فرایند خاموش کردن
  - تعیین اقدامات بعد از پرواز
- ۱۲- فصل ششم (برنامه شرایط اضطراری)
- ۱۳- فصل هفتم (آموزش)
  - آموزش‌های اولیه پرسنل شرکت
  - آموزش‌های دوره‌ای پرسنل شرکت
- ۱۴- فصل هشتم
  - تشریح عملیات شرکت (متناسب با نوع عملیات پهپادی)
- ۱۵- فصل نهم (نگهداری و انبار)
  - امکانات و تجهیزات
  - شرایط محیطی
  - شرایط امنیتی

- کنترل دسترسی

۱۶- فصل دهم (فرم‌ها و چک لیست‌ها)

ضمیمه (ب) سرفصل‌های نظامنامه غیر عملیاتی

نظامنامه غیر عملیاتی شرکت باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

۱- وضعیت بازرنگری و اصلاحات سند

۲- لیست توزیع

۳- اظهارنامه

۴- لیست صفحات موثر

۵- اختصارات

۶- تعاریف

۷- فصل اول (معرفی شرکت)

- ساختار شرکت

- فعالیت شرکت

- شرایط احراز پست / شغل

- شرح پست / شغل

- جدول نفرات کلیدی

۸- فصل دوم (طراحی و ساخت)

- هدف

- دامنه فعالیت

- امکانات و تجهیزات

- استانداردهای طراحی و ساخت

- فرایند طراحی و ساخت

- فرایند تست تجهیزات ساخته شده

- لیست توانمندی

۹- فصل چهارم (تعمیرات)

- معرفی

- دامنه فعالیت

- امکانات و تجهیزات
- شرح وظایف
- فرایند تعمیرات
- فرایند تست تجهیزات تعمیر شده
- لیست توانمندی ها
- ۱۰- فصل ششم (برنامه شرایط اضطراری)
- ۱۱- فصل هفتم (نگهداری و انبار)
- ۱۲- فصل هشتم (فرم ها و چک لیست ها)

ضمیمه (ج) سرفصل های نظامنامه آموزشی

نظامنامه آموزشی شرکت باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ۱- وضعیت بازرنگری و اصلاحات سند
- ۲- لیست توزیع
- ۳- اظهارنامه
- ۴- لیست صفحات موثر
- ۵- اختصارات
- ۶- تعاریف
- ۷- فصل اول (معرفی شرکت)
  - ساختار شرکت
  - امکانات و تجهیزات (جهت برگزاری دوره های تئوری و عملی)
  - دوره های آموزشی موسسه
  - شرایط احراز پست / شغل
  - شرح پست / شغل
  - جدول نفرات کلیدی
  - فرآیند تخصیص مدرسین
  - فرآیند تکمیل پرونده دانشپذیران
  - فرایند صدور گواهینامه
- ۸- فصل دوم دوره های صلاحیت پرواز

- هدف از برگزاری دوره
  - الزامات قبل از ورود به دوره (پیش نیازها)
  - تشریح فرایند برگزاری دوره‌ها
  - تشریح آزمون تئوری و عملی دوره‌ها
  - ۹- فصل سوم (شبیه سازی پرواز)
    - امکانات و تجهیزات بخش شبیه ساز آموزشگاه
    - تشریح فرایند برگزاری شبیه سازی
    - تشریح فرایند ارزیابی پایان دوره شبیه سازی
  - ۱۰- فصل چهارم
    - فرم ها و چک لیست‌ها
    - ۱۱- فصل پنجم (سرفصل‌های دوره‌های آموزشی)
- دوره صلاحیت کنترل پهپاد حداقل باید شامل سرفصل‌های زیر باشد:
- اطلاعات عمومی
- مقدمه
  - اصطلاحات هوانوردی و پهپادی
  - قوانین و مقررات
  - انواع پهپادها
  - الزامات نگهداری
  - شرایط آب و هوایی
  - سیستم مخابراتی
  - عوامل انسانی
  - نقشه خوانی هوایی (AIP) آشنایی با حریم‌های هوایی
  - اصول ایمنی پرواز با پهپادها و ریز پرنده ها
  - الزامات ایمنی خدمه پرواز بر روی زمین
  - مدیریت بحران سیستم هدایت پرنده در شرایط اضطراری
  - خطرات بالقوه مرتبط با کالاهای خطرناک
  - اطلاعات تخصصی (متناسب با نوع پرنده)

➤ دوره نظری

- اطلاعات عمومی نوع پرنده
- اصول عملکرد، عملکرد موتور، سیستم ها و ابزارها
- محدودیت های عملیاتی مربوط به نوع پرنده
- چک های پیش از پرواز، حین پرواز و بعد از پرواز
- نگهداری پرنده (بدنه، موتور و سایر تجهیزات)
- خصوصیات فیزیکی و کاربرد عملی گازها (برای Airship ها)
- پروسیجرها در هنگام عملکرد نادرست بخشی از پهپاد
- عملکرد بارگیری (loading & performance)
- سیستم های کمک ناوبری

➤ دوره عملی

- آیرودینامیک پرنده
- مکانیک پرواز
- نرم افزارهای کنترل پرواز و پایگاه زمینی
- شبیه ساز پرواز
- پروسیجر عملیاتی
- جهت یابی
- Take off , landing
- مانورهای پایه
- کنترل پرواز
- شرایط اضطراری و مدیریت بحران پرواز

➤ فرم ها و چک لیست ها

- FR9060-01 -
- FR9060-02 -
- FR9060-03 -
- FR9060-04 -
- FR9060-05 -
- FR9060-06 -

۱-۵- شکل ۱- نمونه تابلو منطقه پهپاد ممنوع

شکل ۲- نمونه تابلو منطقه پهپاد ممنوع

شکل ۲-۵ - نمونه گواهینامه مهارت پرواز پهپاد

شکل ۲- نمونه گواهینامه مهارت پرواز پهپاد

گواهینامه کاربر پهپاد
REMOTE PILOT LICENCE
CAO.IRI

نام:
نام خانوادگی:
شماره ملی:
شماره گواهینامه:

ردیف	نوع پرنده	وضعیت
1	AIRPLANES	
2	MULTIROTOR	
3	HELICOPTERS	
4	AIRSHIP	
5	OTHER	

دارنده این کارت تنها زمانی مجاز به ارائه خدمات می باشد که:
۱- نوع پرنده مورد استفاده مطابق با مهارت کسب شده باشد.
۲- خدمات تحت نظارت شرکت دارای پروانه بهره برداری انجام شود.

پیوست ۱- فرم FR9060-01

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

۱- مدیر عامل			
نام و نام خانوادگی	۱-۲- شماره ملی		
۱-۳- تاریخ تولد	۱-۴- ایمیل		
۱-۵- شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:	فکس:
۱-۶- آدرس			
۲- نفرات			
۲-۱- مسئول عملیات			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:	فکس:
۲-۲- مسئول فنی			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:	فکس:
۲-۳- کارشناس مسئول حراست			
نام و نام خانوادگی	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:	فکس:

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

3- UAS data				
3-1- Manufacturer			3-2- Model	
3-3- Type certificate (if required)				
3-4- Serial number and UA registration mark (if applicable)				
3-5- Certificate of airworthiness (CofA) (if required)				
3-6- Noise certificate (if required)				
3-7- Configuration	Aeroplane ☐ Helicopter ☐ Multirotor ☐ Hybrid/VTOL ☐ Lighter than air/other ☐			
3-8- MTOM		3-9- Maximum airspeed		3-10- Maximum characteristic dimensions
			۱-۴- آیا شرکت کتابچه عملیاتی دارد؟ ☐ خیر ☐ بله	
			۲-۴- تعداد ارزیابی خطر از پیش انجام شده شده	
			۳-۴- پوشش بیمه ای پیش از آغاز عملیات UAS انجام خواهد شد. ☐ خیر ☐ بله	
۵- عملیات				
		۵-۱- منطقه عملیات استان: شهر:		
۵-۲- شرح عملیات:				
اینجانب ..... اعلام می‌دارم که عملیات UAS این شرکت با موارد زیر مطابقت دارد: - هرگونه قانون قابل اجرا ملی مربوط به حریم خصوصی، حفاظت از اطلاعات، بیمه، امنیت و حفاظت از محیط زیست - محدودیت‌ها، الزامات و رویه‌های تعیین شده از طرف سازمان هواپیمایی کشوری تاریخ: _____ امضاء: _____				

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری عملیاتی

راهنمای تکمیل فرم درخواست دریافت پروانه بهره برداری

- ۱- اطلاعات مدیرعامل شرکت
- ۱-۲- اطلاعات مسئول عملیات
- ۲-۲- اطلاعات مسئول فنی
- ۳-۲- اطلاعات کارشناس مسئول حراست
- ۱-۳- نام سازنده UAS
- ۲-۳- مدل UAS که توسط سازنده تعریف شده است.
- ۳-۳- در صورت وجود شماره (Type certificate) TC آن را وارد کنید.
- ۳-۴- شماره سریال و شماره ثبت وسیله پرنده.
- ۳-۵- شماره گواهی تداوم صلاحیت پروازی در صورت نیاز
- ۳-۶- گواهی نویز در صورت نیاز
- ۳-۷- پیکربندی وسیله پرنده
- ۳-۸- حداکثر جرم وسیله پرنده هنگام درخواست که برای آن طراحی شده است. (به کیلوگرم)
- ۳-۹- حداکثر سرعت وسیله پرنده در حالت کروز متر بر ثانیه و Knots
- ۳-۱۰- حداکثر ابعاد UA را بر حسب متر بیان کنید (به عنوان مثال برای هواپیماها: طول بالها + برای هلیکوپترها: قطر پروانه ها + برای چند موتوره ها: حداکثر فاصله بین نوک های ۲ پروانه مخالف)
- توجه:** بخش ۳ ممکن است شامل بیش از یک UAS باشد. در این صورت، باید اطلاعات کلیه UAS های مورد نظر جهت انجام فعالیت در فرم های جداگانه پر شود.
- ۴-۲- تعداد خطرهای شناسایی شده و ارزیابی خطر انجام شده.
- ۵- شرح نوع عملیات مورد نظر و توصیف منطقه ای که عملیات در آنجا صورت می گیرد. (به عنوان مثال شهری، کم جمعیت، صنعتی و غیره) و فضای هوایی.

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

۱- مدیر عامل			
نام و نام خانوادگی	۱-۲- شماره ملی		
۱-۳- تاریخ تولد	۱-۴- ایمیل		
۱-۵- شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۱-۶- آدرس			
۲- نفرات			
۲-۱- مسئول عملیات			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۲-۲- مسئول فنی			
نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه		
شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		
۲-۳- کارشناس مسئول حراست			
نام و نام خانوادگی	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐	
شماره تماس	تلفن ثابت:	فکس:	
	تلفن همراه:		

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

☐ بله ☐ خیر		۱-۳- آیا شرکت کتابچه عملیاتی دارد؟
۵- فعالیت		
۴-۱- نوع خدمات		
☐ خرید و فروش	☐ واردات و صادرات	☐ تعمیرات
☐ طراحی و ساخت		
۴-۲- شرح خدمات		
اینجانب ..... اعلام می‌دارم که خدمات این شرکت با موارد زیر مطابقت دارد: - هرگونه قانون قابل اجراء ملی مربوط به حریم خصوصی و امنیت و حفاظت از محیط زیست - محدودیت‌ها، الزامات و رویه‌های تعیین شده از طرف سازمان هواپیمایی کشوری		
تاریخ:		امضاء:

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه بهره برداری غیر عملیاتی

راهنمای تکمیل فرم درخواست دریافت پروانه بهره برداری

۱- اطلاعات مدیرعامل شرکت

۱-۲- اطلاعات مسئول عملیات در صورت نیاز

۲-۲- اطلاعات مسئول فنی

۳-۲- اطلاعات کارشناس مسئول حراست

۴- انتخاب نوع خدمت به همراه شرح کاملی از خدمات شرکت

پيوست ۳

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

۱- مدير عامل			
نام و نام خانوادگی	۱-۱	شماره ملی	۲-۱
تاریخ تولد	۳-۱	ایمیل	۴-۱
شماره تماس	۵-۱	تلفن ثابت:	تلفن همراه:
آدرس	۶-۱	فکس:	
۲- نفقات			
۱-۲- مدير آموزش			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه	۱-۲
شماره گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:
		فکس:	
۲-۲- مسئول آموزش تئوری			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه	۲-۲
شماره گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:
		فکس:	
۳-۲- مسئول آموزش عملی			
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع گواهینامه	۳-۲
شماره گواهینامه	شماره گواهینامه	نوع استخدام	تمام وقت ☐ پاره وقت ☐
شماره تماس	شماره تماس	تلفن ثابت:	تلفن همراه:
		فکس:	

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

۲-۴- کارشناس مسئول حراست			
☐ تمام وقت	☐ پاره وقت	نوع استخدام	نام و نام خانوادگی
تلفن ثابت:		فکس:	شماره تماس
تلفن همراه:			
۳- مراکز آموزشی			
آدرس کامل مراکزی که آموزش انجام خواهد شد را وارد نمایید.			
			۱
			۲
			۳
۴- دوره های آموزشی			
دوره های آموزشی پیشنهادی (تئوری و عملی) را وارد نمایید.			
		نام دوره	
☐ تمام وقت	☐ نیمه وقت	نوع دوره	۱

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

☐ تمام وقت		۲
☐ نیمه وقت		
☐ تمام وقت		۳
☐ نیمه وقت		
☐ تمام وقت		۴
☐ نیمه وقت		
☐ تمام وقت		۵
☐ نیمه وقت		

۵- معلمان دوره های عملی

نام معلمان دوره های عملی را وارد نمایید.

نوع استخدام	شماره گواهینامه	نوع گواهینامه	نام معلم	
☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت				۱
☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت				۲
☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت				۳
☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت				۴
☐ تمام وقت ☐ نیمه وقت				۵

۵-۱- مجموع تعداد معلمان تئوری و عملی مرکز:

۶- فرودگاه ها و منطقه های پروازی

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

نام و آدرس فرودگاه ها و منطقه های پروازی پیش بینی شده برای استفاده را وارد نمایید.

فرودگاه ها و منطقه های پروازی	
نام: آدرس:	۱
نام: آدرس:	۲
نام: آدرس:	۳

۷- امکانات مرکز آموزشی

همه کلاس های آموزشی تئوری را وارد نمایید

آدرس	تعداد	اندازه (طول و عرض)
		00,00 m x 00,00 m

۸- UAS

لیست UAS های مورد استفاده را وارد نمایید

	Class/Type of UAS	Registration
1		
2		
3		

Civil Aviation Organisation of Islamic Republic of Iran

فرم درخواست پروانه مراکز آموزشی پهپاد

4		
5		
۹- اسناد و کتابچه های پیوست شده به فرم درخواست		
☐ Training and Procedure Manual (TPM) ☐ Operational Manual ☐ Training Programmes		
- من اعلام می کنم کلیه اطلاعات وارد شده در این فرم صحیح می باشد. - من اعلام می کنم به شرایط پرداخت هزینه های سازمان هوایمایی آشنا هستم و هزینه های پرداختی نسبت به بررسی این تقاضا قابل بازگشت نیست حتی اگر تقاضا به تائید سازمان نرسد.		
نام مدیر پاسخگو:		
تاریخ:		امضاء:

گواهینامه عملیات هوایی

(حوزه پهپاد)

نوع عملیات: کشاورزی تصویر برداری حمل کالا

شماره گواهینامه:

IR.OA.101

.....
.....

این گواهینامه تأیید می‌کند که این شرکت مجاز به انجام عملیات هوایی مطابق با کتابچه عملیات شرکت و الزامات مندرج در مقررات وسایل پرنده هدایت پذیر از راه دور (پهپادها) CAD 9060 سازمان هواپیمایی کشوری با پهپادهایی که در پیوست این گواهینامه مشخص شده است می‌باشد.

شرایط:

- این گواهی تا زمانی معتبر است که مرکز آموزش تأیید شده، با الزامات CAOIRI CAD 9060 و سایر مقررات مربوطه مطابقت داشته باشد.
- با وجود انطباق با شرایط قبلی، این گواهی تا زمانی معتبر خواهد ماند که تسلیم، تعویض، محدود، معلق یا لغو نشده باشد.

تاریخ اولین صدور: ...../...../.....

تاریخ صدور: ...../...../.....

تاریخ انقضاء: ...../...../.....

محمد کنی

رئیس گروه وسایل پرنده فوق سبک

پیوست گواهینامه عملیات هوایی

(حوزه پهپاد)

تلفن شرکت:		فکس شرکت:	
ایمیل شرکت:			
شرکت:			
شماره گواهینامه:			
IR.OA.101			
شماره	تاریخ	مدل پهپاد	توضیحات

تاریخ اولین صدور: ..... / ..... / .....

تاریخ صدور: ..... / ..... / .....

محمد گنی

رئیس گروه وسایل پرنده فوق سبک

گواهینامه مرکز آموزش

(حوزه پهپاد)

شماره گواهینامه:

IR.TA.101

سازمان هواپیمایی کشوری جمهوری اسلامی ایران (CAO.IRI) بدین وسیله گواهی می کند:

به عنوان یک مرکز آموزش مجاز با امتیاز ارائه دوره های آموزشی پهپاد، مطابق با دوره های آموزشی تأیید شده در ضمیمه می باشد.

شرایط:

- ۱- این گواهی محدود به ارائه دوره های آموزشی است که در ضمیمه ذکر شده است .
- ۲- این گواهی تا زمانی معتبر است که مرکز آموزش تأیید شده، با مقررات وسايل پرنده هدايت پذير از راه دور (پهپادها) CAD 9060 و سایر مقررات مربوطه مطابقت داشته باشد.
- ۳- با وجود انطباق با شرایط قبلی، این گواهی تا زمانی معتبر خواهد ماند که تسلیم، تعویض، محدود، معلق یا لغو نشده باشد.

تاریخ اولین صدور: .....

تاریخ صدور: .....

تاریخ انقضاء: .....

محمد کنی

رئیس گروه وسايل پرنده فوق سبک

پيوست گواهينامه مرکز آموزش

(حوزه پهپاد)

تلفن:	فکس:
ایمیل:	

شرکت:

شماره گواهينامه:
IR.TA.---

دوره آموزشی مجاز	توضیحات	پلاک پهپادهای آموزشی

تاریخ اولین صدور:

تاریخ صدور:

محمد کتی

رئیس گروه وسايل پرنده فوق سبک